

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 16 lipca 2008 r.

w sprawie pomocy państwa C 14/07 (ex NN 15/07) udzielonej przez Włochy na rzecz NGP/SIMPE

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 3528)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/848/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ustęp 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i biorąc pod uwagę otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Dnia 14 lipca 2006 r. Włochy zgłosiły zamiar udzielenia pomocy na restrukturyzację przedsiębiorstwa NGP S.p.A („NGP”). Brakujące załączniki zostały przesłane pismem z dnia 28 lipca 2006 r. Komisja wcześniej otrzymała trzy skargi, według których pomoc, jaką Włochy zamierzały przyznać na rzecz NGP, miała mieć wpływ na wspólny rynek włókien syntetycznych.
- (2) Dnia 22 sierpnia 2006 r. Komisja wezwała do przedstawienia informacji uzupełniających, które Włochy przesłały pismem z dnia 14 grudnia 2006 r. Dnia 12 lutego 2007 r. Komisja wezwała do przedstawienia dodatkowych danych, które Włochy przesłały pismem z dnia 7 marca 2007 r. zarejestrowanym dnia 8 marca 2007 r.

- (3) Pismem z dnia 10 maja 2007 r. Komisja poinformowała Włochy o decyzji o wszczęciu postępowania na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu w sprawie przedmiotowych środków pomocy.
- (4) Pismem z dnia 16 lipca 2007 r. Włochy przedstawiły swoje uwagi dotyczące ww. postępowania. Dnia 25 października 2007 r. Komisja wezwała do przedstawienia informacji uzupełniających, na co Włochy odpowiedziały pismem z dnia 23 listopada 2007 r. Dnia 13 grudnia 2007 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli włoskich władz ze służbami Komisji. Pismem z dnia 8 lutego 2008 r. Komisja wezwała do przedstawienia dodatkowych wyjaśnień, na co Włochy odpowiedziały pismem z dnia 25 lutego 2008 r. Dnia 22 maja 2008 r. Włochy przesłały pocztą elektroniczną dodatkowe ostateczne uwagi.
- (5) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag.
- (6) Komisja otrzymała odnośne uwagi od zainteresowanych stron. Przekazała je Włochom, dając możliwość skomentowania ich i otrzymała odnośne komentarze pismem z dnia 21 września 2007 r.

2. OPIS ŚRODKÓW POMOCY

2.1. Beneficjent

- (7) W zgłoszeniu podano, że beneficjentem pomocy jest NGP – przedsiębiorstwo, mające swoją siedzibę w miejscowości Acerra w regionie Kampania. NGP powstało w lutym 2003 r. w wyniku wydzielenia produkcji poliestrów (procesy polimeryzacji) z działalności przedsiębiorstwa Montefibre, producenta włókien poliestrowych, mającego siedzibę również w Acerra. Poliestry są półproduktem, stosowanym między innymi do produkcji włókien poliestrowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 131 z 13.6.2007, s. 22.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

(8) Środki trwale firmy NGP obejmowały dwa zakłady produkcyjne i jedną elektrociepłownię, kilka zakładów pomocniczych i ośrodek badawczy. W pierwszym zakładzie wytwarzano półprodukt – tereftalan dimetylu (DMT). DMT stanowił surowiec produkcyjny drugiego zakładu produkcyjnego – zakładu polimeryzacji, w której wytwarzano polimer w stanie płynnym do zasilania urządzeń produkcyjnych przedsiębiorstwa Montefibre, albo w stanie stałym w formie granulatu (chip) dla rynku zewnętrznego.

(9) Instalacja do polimeryzacji składała się z trzech linii produkcyjnych: CP1, CP2 i CP3. Ta ostatnia powstała w 2003 r. Włochy przyznały środki pomocy regionalnej w wysokości 13,7 mln EUR na inwestycje w linię polimeryzacji CP3. Pomoc została przyznana w ramach regionalnego programu pomocy zatwierdzonego przez Komisję⁽³⁾.

2.2. Trudności finansowe przedsiębiorstwa NGP

(10) Od początku istnienia przedsiębiorstwo NGP napotykało na trudności z różnych powodów. W 2003 r. awaria systemu chłodzenia spowodowała konieczność wstrzymania produkcji. Chociaż zepsutą aparaturę zastąpiono urządzeniami tymczasowymi, instalacja produkcyjna nie odzyskała w pełni swojej funkcjonalności. Sytuację NGP pogorszyły znaczne obniżki cen związane z osłabieniem kursu wymiany dolara, co spowodowało, że producenci spoza strefy EUR stali się bardziej konkurencyjni.

(11) Ponadto koszty produkcji DMT składały się w większości z kosztów stałych, niezależnych od wyprodukowanych ilości. Zmniejszenie ilości sprzedawanego granulatu i polimeru płynnego doprowadziło do zmniejszenia produkcji tych produktów w instalacji DMT. To obniżenie poziomu produkcji spowodowało jednak tylko niewielką obniżkę łącznych kosztów produkcji ze względu na znaczny udział kosztów stałych, natomiast jednostkowe koszty produkcji na linii DMT znacznie wzrosły.

(12) NGP odnotowało straty w wysokości 29,68 mln EUR w 2003 r., ostatnim roku pełnej produkcji oraz straty w wysokości 17,87 mln EUR w 2004 r. W 2005 r. przedsiębiorstwo odnotowało jednak zyski w wysokości 5,27 mln EUR wynikające w dużej mierze z przychodów nadzwyczajnych.

2.3. Plan restrukturyzacji

(13) W styczniu 2004 r. zarząd przedsiębiorstwa podjął uchwałę o wstrzymaniu działalności produkcyjnej i przystąpieniu do realizacji projektu przekształcenia istniejących urządzeń przemysłowych. Celem była

zmiana surowca używanego do instalacji do polimeryzacji i zastąpienie DMT własnej produkcji innym surowcem, tj. oczyszczonym kwasem tereftalowym (PTA), aby uzyskać bardziej elastyczną strukturę kosztów. Oszacowano, że przejście na inny surowiec wymagało zainwestowania dodatkowych 22 mln EUR. Ze względu na niewystarczające możliwości finansowe, NGP nie było w stanie samo ukończyć inwestycji.

(14) W maju 2004 r. między różnymi organami władzami publicznej, przedsiębiorstwem Montefibre, NGP i innymi przedsiębiorstwami został podpisany protokół ustaleń, w którym strony zgodnie stwierdziły, że nie wolno zaprzepaścić już dokonanych inwestycji w linię CP3 i konieczne jest doprowadzenie ich do końca.

(15) W lipcu 2005 r. władze krajowe i regionalne, przedsiębiorstwo NGP, Montefibre i Edison (przedsiębiorstwo, mające swoją siedzibę również w Acerra) podpisały porozumienie programowe w sprawie zakładu NGP i innych przedsiębiorstw w strefie Acerra. Najważniejsze elementy tego porozumienia związane z NGP były następujące:

(16) Utworzenie nowego przedsiębiorstwa, SIMPE S.p.A., w lipcu 2005 r., z udziałem większościowym NGP i udziałem mniejszościowym Montefibre (19,1 % kapitału zakładowego) oraz krajowej agencji rozwoju Sviluppo Italia (9,8 % kapitału zakładowego). Przedsiębiorstwo SIMPE miało przejąć działalność w zakresie polimeryzacji od przedsiębiorstwa NGP (tj. nieruchomości i związane z nim pasywa) oraz część personelu. NGP miało kontynuować działalność tylko jako dostawca usług infrastrukturalnych⁽⁴⁾;

(17) Zamknięcie instalacji produkcyjnej DMT i przeprowadzenie przez nowe przedsiębiorstwo SIMPE inwestycji przewidzianych dla linii CP3 w celu zastąpienia oryginalnego DMT własnej produkcji nowym surowcem, tj. oczyszczonym kwasem tereftalowym (PTA), który miał być kupowany od dostawców zewnętrznych⁽⁵⁾;

(18) Udzielenie przez Włochy środków pomocy finansowej w łącznej wysokości 20,87 mln EUR w celu wsparcia inwestycji związanych z przejściem na nowy surowiec. Środki te opisano poniżej.

⁽⁴⁾ NGP miało zostać dostawcą usług technologicznych, środowiskowych i energetycznych oraz miało w dalszym ciągu prowadzić ośrodek badań.

⁽⁵⁾ Surowiec początkowo produkowany i stosowany przez NGP (tj. DMT) powodował wysokie koszty stałe, które w okresach zmniejszonego popytu powodowały wysokie koszty jednostkowe. Zdaniem Włoch, dzięki nowemu surowcowi, tj. PTA, uzyskuje się bardziej elastyczne koszty produkcji i szersze zastosowania w przemyśle.

⁽³⁾ N 715/1999, Dz.U. C 278 z 30.9.2000, s. 26.

2.4. Pomoc finansowa

- (19) Pierwszy środek polega na przyznaniu dotacji w wysokości 10,75 mln EUR, z czego 5 z budżetu regionu Kampania, a pozostała część wypłacona przez Ministerstwo Przemysłu. Środek został przyznany w dniu 18 maja 2006 r.
- (20) Drugi środek polega na pożyczce na preferencyjnych warunkach w wysokości 6,523 mln EUR udzielonej przez Ministerstwo Przemysłu, oprocentowanej wg obniżonej stopy, tj. 36 % stopy referencyjnej. Pożyczki udzielono dnia 18 maja 2006 r.
- (21) Trzeci środek polega na tymczasowym udziale Sviluppo Italia w kapitale ryzyka przedsiębiorstwa Simpe w wysokości 3,6 mln EUR (9,8 % kapitału zakładowego przedsiębiorstwa). Udział został wniesiony dnia 5 maja 2006 r. Pozostali dwaj akcjonariusze Simpe, tj. NGP i Montefibre, zostali zobowiązani do odkupu akcji od Sviluppo Italia w ciągu od trzech do pięciu lat i po cenie równej wartości nominalnej wraz z odsetkami rocznymi naliczonymi wg ustawowej stopy referencyjnej dla operacji średnio- i długoterminowych, podwyższonej o co najmniej 2 punkty procentowe.
- (22) Wszystkie te środki przyznano przedsiębiorstwu Simpe.

2.5. Nowe okoliczności

- (23) W lutym 2007 r. La Seda de Barcelona, przedsiębiorstwo hiszpańskie z sektora chemicznego działające na rynku międzynarodowym, nabyło akcje spółki Montefibre w SIMPE i zainwestowało w spółkę dodatkowy kapitał w wysokości 20,7 mln EUR, stając się w ten sposób akcjonariuszem większościowym, mającym 50,1 % akcji. Pozostałymi akcjonariuszami SIMPE są NGP, posiadające 43,6 % i Sviluppo Italia, posiadające 6,3 % kapitału akcyjnego.
- (24) Nabycie SIMPE przez La Seda de Barcelona pociągnęło za sobą również zmiany w pierwotnym planie restrukturyzacji. O ile na początku wg planu uzgodnionego w lipcu 2005 r. (zob. powyżej) SIMPE miało kontynuować ten sam rodzaj działalności co NGP, tj. zajmować się głównie produkcją polimerów do zastosowań w przemyśle tekstylnym, tak teraz projekt zakładał skupienie produkcji głównie na sektorze polimerów dla rynku PET (tereftalan polietylenu) – tworzywa, którego La Seda de Barcelona jest jednym z największych producentów w UE.

3. PRZESŁANKI WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA DOCHODZENIOWEGO

3.1. Pomoce na restrukturyzację

- (25) Włochy zgłosiły środki pomocy na podstawie wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu

ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽⁶⁾. W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania dochodzeniowego w myśl art. 88 ust. 2 Traktatu Komisja poinformowała, że żywi wątpliwości co do faktu, czy zostały spełnione warunki określone w ww. wytycznych.

- (26) Komisja wyraziła wątpliwości odnośnie do faktycznego beneficjenta środków pomocy i co do ich kwalifikowalności. Włochy zgłosiły, że beneficjentem pomocy jest NGP. Wszystkie trzy środki zostały jednak przyznane SIMPE, nowoutworzonemu przedsiębiorstwu, które jako takie nie może być beneficjentem pomocy na restrukturyzację (pkt 12 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw). Komisja wyraziła więc wątpliwości co do faktu, czy NGP i SIMPE jako grupa mogą być beneficjentami pomocy. SIMPE zostało utworzone przez NGP w kontekście restrukturyzacji zakładów polimeryzacji, na co zostały przyznane przedmiotowe środki. Z drugiej jednak strony w rozumieniu wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji NGP nie było nowoutworzonym przedsiębiorstwem, a ponadto nie było przedsiębiorstwem zagrożonym, a więc nie kwalifikowało się do pomocy na restrukturyzację.
- (27) Nawet jednak gdyby NGP i SIMPE mogły zostać uznane za jedną grupę kwalifikującą się do pomocy, Komisja wyraziła wątpliwości co do faktu, czy spełnione byłyby pozostałe kryteria określone w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw. W szczególności Włochy nie przedstawiły planów restrukturyzacji, które spełniałyby wszystkie kryteria, o których mowa w pkt 3.2.2 tych wytycznych, ani dla SIMPE ani dla NGP. Odnośnie do SIMPE, plan przedsiębiorstwa przedstawiony przez Włochy nie zawierał szczegółowego badania rynku ani analizy mocnych i słabych punktów cechujących przedsiębiorstwo. Komisja zauważyła natomiast, że SIMPE zostało w międzyczasie sprzedane innemu przedsiębiorstwu i na tym etapie nie była w stanie ocenić konsekwencji tej operacji. Odnośnie do NGP Włochy nie dostarczyły żadnego zestawienia kosztów realizacji środków restrukturyzacyjnych ani szczegółów ich finansowania. Dostępne informacje budziły wątpliwości Komisji co do faktu, czy warunki dotyczące przywrócenia rentowności zostały spełnione.
- (28) Włochy nie wskazały środków wyrównawczych ani dla SIMPE ani dla NGP, co powodowało wątpliwości Komisji odnośnie do przestrzegania warunku dotyczącego zapobiegania nieuchronnemu zakłóceniu konkurencji. Analogicznie Komisja nie dysponowała żadnymi informacjami co do łącznych kosztów restrukturyzacji i udziału beneficjenta, co jest konieczne do ustalenia, czy pomoc była ograniczona do niezbędnego minimum zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

(29) Wreszcie należy zauważyć, że Włochy początkowo zgłosiły jako pomoc wniesienie aportem kapitału przez Sviluppo Italia, ale później oświadczyły, że było to zgodne ze wspólnym rynkiem i nie stanowiło pomocy. Komisja żywiła jednak wątpliwości co do tego argumentu.

3.2. Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej

(30) Komisja oceniła zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem również na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej⁽⁷⁾. SIMPE ma siedzibę w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu, gdzie maksymalny poziom pomocy wynosi 35 % EDN (ekwiwalentu dotacji netto) dla kwalifikowalnych inwestycji. Przedmiotowe środki były przeznaczone na pomoc SIMPE w realizacji projektów inwestycyjnych w linię CP3. Komisja nie posiadała jednak informacji, które umożliwiłyby jej ocenienie, czy koszty poniesione w związku z inwestycjami w linię CP3 mogłyby zostać uznane za kwalifikujące się do środków pomocy regionalnej na inwestycje i czy maksymalny poziom pomocy regionalnej, tj. 35 % byłby przestrzegany.

4. UWAGI WŁOCH

(31) Odnośnie do środków pomocowych Włochy powtórzyły, że tymczasowy udział Sviluppo Italia w kapitale SIMPE nie stanowił pomocy państwa, ponieważ jest zgodny z zasadami dotyczącymi prywatnych inwestorów. Włochy oświadczyły, że pozostali dwaj akcjonariusze SIMPE (NGP i La Seda de Barcelona) są zobowiązani do odkupienia akcji Sviluppo Italia w ciągu 3–5 lat po cenie równej wartości nominalnej wraz z rocznymi odsetkami wg ustawowej stopy referencyjnej dla operacji średnio- i długoterminowych, podwyższonej o co najmniej 2 punkty procentowe. To zobowiązanie jest ponadto objęte zabezpieczeniem udzielonym przez NGP w postaci własnych nieruchomości. Zdaniem Włoch każdy podmiot prywatny dokonałby podobnej inwestycji z takimi gwarancjami zwrotu kapitału.

(32) Włochy stwierdziły ponadto że pozostałe dwa środki zostały przyznane SIMPE na podstawie programu pomocy, ustanowionego na mocy włoskiej ustawy nr 181/89 zatwierdzonego przez Komisję (N 214/2003)⁽⁸⁾ oraz że zarówno koszty kwalifikowalne jak i intensywność pomocy spełniają warunki określone w tym programie, tj. maksymalna intensywność pomocy regionalnej wynosi 35 % (EDN). Włochy argumentują również, że choć pomoc została zgłoszona jako pomoc na restrukturyzację NGP, można ją uznać za pomoc regionalną dla SIMPE w ramach tego programu.

Nowy plan restrukturyzacji

(33) Włochy stwierdziły, że jeśli Komisja nie zgodziłaby się z faktem, że pomoc objęta jest zakresem programu N 214/2003, to alternatywnie powinna uznać ją za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc na restrukturyzację.

(34) Włochy utrzymują, że beneficjentem pomocy jest NGP, które można uznać za przedsiębiorstwo zagrożone.

(35) Włochy przedstawiły również zmodyfikowany plan restrukturyzacji zarówno dla NGP, jak i dla SIMPE, uwzględniający nową strategię La Seda de Barcelona.

(36) Jak wyjaśniono powyżej, plan ten zakłada, że SIMPE będzie produkować głównie poliester na linii CP3 na rynek PET. Włochy przedstawiły badanie rynku, z którego wynika, że rynek tworzywa do produkcji opakowań ciągle się rozwija, a popyt wzrasta o 7 % rocznie⁽⁹⁾. Ponadto SIMPE w dalszym ciągu będzie produkować poliester na liniach CP1 i CP2 i dostarczać do przedsiębiorstwa Fidion, do którego Montefibre przeniosło swoją produkcję włókien poliestrowych.

(37) NGP w dalszym ciągu pozostanie dostawcą usług infrastrukturalnych i innych usług, np. badania, laboratorium i utylizacja ścieków dla przedsiębiorstw przemysłowych w Acerra, zrezygnuje natomiast w wszelkiej działalności wytwórczej. Przedsiębiorstwo ma zachować 54 z 270 swoich pracowników, a 76 osób zostanie przeniesionych do SIMPE.

(38) Nowy plan restrukturyzacji przewiduje inwestycje na poziomie 8,5 mln EUR ze strony NGP na modernizację usług infrastrukturalnych. Natomiast SIMPE ze swojej strony dokona inwestycji na kwotę 40,4 mln EUR, z czego 22 mln zostanie wydane na przejście na stosowanie nowego surowca (PTA) na linii CP3, jak przewidywał plan pierwotny, a pozostała kwota na opracowanie nowego procesu postpolimeryzacji, koniecznego do uzupełnienia cyklu produkcji PET i dostosowania linii CP1 i CP2 do wykorzystania również PTA.

(39) Włochy dostarczyły tabelę ze szczegółowym zestawieniem kosztów restrukturyzacji i źródeł finansowania zarówno dla NGP jak i dla SIMPE. Z tabeli tej wynika, że łączne koszty restrukturyzacji wynoszą 103,5 mln EUR.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, s. 9.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 284 z 27.11.2003, s. 2.

⁽⁹⁾ Dane z 2004 r.

- (40) Nowy plan zakładał kilka wersji – optymistyczną, umiarkowaną i pesymistyczną – dla NGP i dla SIMPE. NGP stanie się rentowne – również wg wersji pesymistycznej – już w 2009 r. W przypadku SIMPE według wersji pesymistycznej wyniki będą dodatnie dopiero w 2011 r., wg wersji umiarkowanej w 2010 r., a wg optymistycznej już w 2009 r.

5. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (41) NGP podtrzymuje uwagi przedstawione przez Włochy. Comité International de la Rayonne et des Fibres Synthétiques (CIRFS, Międzynarodowy Komitet Jedwabiu Sztucznego i Włókien Syntetycznych), jedna ze stron skarżących, reprezentująca przemysł włókien syntetycznych, zauważa, że jeżeli pomoc dotyczy głównie rynku PET, to nie ma znaczenia dla sektora produkcji włókien syntetycznych.

6. OCENA

6.1. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (42) W rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wspólnotowym kryterium dotyczące pomocy, która wpływa na wymianę handlową, ma zastosowanie, gdy przedsiębiorstwo, będące beneficjentem, prowadzi działalność gospodarczą, która obejmuje wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (43) Dotacje i pożyczka zostały udzielone SIMPE przez Ministerstwo Przemysłu i region Kampania, dwa organa władzy publicznej. Środki zostały więc przyznane przy użyciu zasobów państwowych i można je przypisać państwu. Dotacja powoduje korzyść dla przedsiębiorstwa, podobnie jak pożyczka, która udzielana jest wg oprocentowania niższego od stopy referencyjnej dla przedsiębiorstw niezagrożonych, jakiej żaden inwestor rynkowy nie otrzymałby na takich warunkach.
- (44) W odniesieniu do kapitału wniesionego aportem do SIMPE przez Sviluppo Italia, Włochy w pierwszym momencie zgłosiły środek jako pomoc państwa, ale następnie oświadczyły, że nie jest to pomoc, ponieważ jest to zgodne z zasadą inwestora rynkowego i nie przynosi przedsiębiorstwu żadnych korzyści.
- (45) Przeciwnie do tego, co twierdzą władze włoskie, Komisja uważa jednak, że tymczasowe wniesienie kapitału do

SIMPE przez Sviluppo Italia stanowi pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu. Sviluppo Italia jest agencją publiczną i dlatego wniesienie przez nią kapitału można uznać za wykorzystanie zasobów państwowych, więc stanowi to pomoc państwa, chyba że możliwe jest udowodnienie, że Sviluppo Italia działała jako inwestor prywatny, działający w warunkach gospodarki rynkowej.

- (46) W tym zakresie Komisja zauważa, że udział Sviluppo Italia w kapitale SIMPE stanowił część planu restrukturyzacji NGP. Zważywszy, że NGP było przedsiębiorstwem zagrożonym, a SIMPE zostało utworzone tylko do celu restrukturyzacji NGP, można uznać, że Sviluppo Italia postanowiło nabyć udziały w zagrożonym przedsiębiorstwie. Ponadto wniesienie kapitału aportem przez Sviluppo Italia połączone było, jako część tej samej operacji, z innymi dwoma środkami stanowiącymi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, tj. bezpośrednią dotacją z zasobów regionu Kampania i Ministerstwa Przemysłu oraz pożyczką na preferencyjnych warunkach udzieloną przez Ministerstwo Przemysłu.
- (47) W swoich wcześniejszych decyzjach⁽¹⁰⁾ Komisja uznała, że zasada inwestora prywatnego jest przestrzegana w przypadku gdy kapitał publiczny wnoszony jest aportem do przedsiębiorstwa niezagrożonego. Warunki zasady inwestora prywatnego mogą być spełnione również wówczas, gdy przedsiębiorstwo jest zagrożone: niemniej w takim przypadku wniesienie kapitału aportem przez państwo musi odbyć się na takich samych warunkach, jakie inwestor prywatny przedstawiłby przedsiębiorstwu o tak wysokim stopniu zagrożenia, tj. wg stopy oprocentowania dużo wyższej niż stopa, jaka miałaby zastosowanie do przedsiębiorstw niezagrożonych i przy jasnej perspektywie przywrócenia rentowności.
- (48) Władze włoskie nie wykazały, że inwestor prywatny byłby skłonny do nabycia udziałów na tych samych warunkach. W rezultacie nie zostało wykazane, że zwrot kapitału na warunkach ustalonych przez Sviluppo Italia (tj. co najmniej o 2 punkty procentowe więcej względem stopy odniesienia) byłby wystarczający, by wzbudzić zainteresowanie prywatnego inwestora, zważywszy że NGP zaprzestało prowadzenia działalności i nie było żadnej pewności (poza faktem, że inwestycja była wspierana przez pomoc państwa) co do przywrócenia rentowności. W związku z tym należy również zauważyć, że La Seda de Barcelona nabyła udziały w SIMPE dopiero po dziewięciu miesiącach od interwencji Sviluppo Italia i po tym, jak zostały udzielone inne formy pomocy.
- (49) Wobec powyższego Komisja stwierdza, że wniesienie kapitału aportem przez Sviluppo Italia oznaczało przyznanie przewagi przedsiębiorstwu.

⁽¹⁰⁾ N 132/1999 *Parco Navi*, N 191/1998 *Pomella*, N 652/1999 *Granarolo*.

- (50) NGP i jego następcą SIMPE są producentami poliestrów. Ponieważ produkt ten przedmiotem szerokiego obrotu w całej Unii Europejskiej, środek pomocy grozi zakłóceniem konkurencji i może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Komisja stwierdza więc, że dotacja, pożyczka i wniesienie kapitału aportem przez Sviluppo Italia stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE i że w związku z tym należy ocenić ich zgodność ze wspólnym rynkiem.

6.2. Podstawa prawna

- (51) W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania dochodzeniowego Komisja wyraziła wątpliwości co do zgodności pomocy ze wspólnotowymi wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw i z wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej.
- (52) Na podstawie uwag przedstawionych przez Włochy Komisja zauważa jednak, że wszystkie elementy, dotyczące planu restrukturyzacji zdają się istnieć w przedmiotowym przypadku. W czasie, gdy pomoce zostały przyznane, NGP było przedsiębiorstwem zagrożonym. Środki pomocy przyznano w celu przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa na podstawie planu restrukturyzacji, który władze włoskie zobowiązały się zrealizować (zob. warunki porozumienia programowego, pkt 15 powyżej). Ponadto choć zdaniem władz włoskich pomoc została przyznana dla SIMPE (a nie dla NGP), SIMPE zostało utworzone tylko w celu restrukturyzacji NGP, a więc stanowi część planu restrukturyzacji. Wreszcie zarówno NGP jak i SIMPE są beneficjentami pomocy.
- (53) Komisja zauważa również, że ze względu na potencjalny skutek zakłócenia konkurencji charakterystyczny dla pomocy na restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw, wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw zawierają specjalne kryteria, mające na celu zagwarantowanie, że przyznanie pomocy ograniczone jest do niezbędnego minimum w celu przywrócenia przedsiębiorstwu rentowności, ograniczając do minimum zakłócenie konkurencji przez zobowiązanie beneficjenta do zastosowania środków wyrównawczych. Kryteria te mogłyby być natomiast pominięte, jeśli środki byłyby oceniane według wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej, które tak czy owak nie mogą mieć zastosowania do przedsiębiorstw zagrożonych⁽¹¹⁾.
- (54) Z powyższych powodów Komisja podsumowuje, że zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem musi być oceniona według wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (zwanych dalej „wytycznymi”).

6.3. Kwalifikowalność przedsiębiorstwa do pomocy

- (55) Zgodnie z pkt 2.1 wytycznych Komisja uważa przedsiębiorstwo za zagrożone, jeżeli ani przy pomocy środków własnych, ani środków, które mogłoby uzyskać od właścicieli/akcjonariuszy lub wierzycieli, nie jest ono w stanie powstrzymać strat, które bez zewnętrznej interwencji władz publicznych prawie na pewno doprowadzą to przedsiębiorstwo do zniknięcia z rynku w perspektywie krótko- lub średnioterminowej. Typowymi symptomami zagrożenia przedsiębiorstwa są: rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się zapasów, nadmierne moce produkcyjne, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek, a także zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów netto. W niektórych poważnych przypadkach przedsiębiorstwo może już znajdować się w sytuacji niewypłacalności lub być przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego.
- (56) Nowoutworzone przedsiębiorstwo nie kwalifikuje się do pomocy na ratowanie lub restrukturyzację nawet wtedy, gdy jego pierwotna sytuacja finansowa jest niepewna. Przedsiębiorstwo zasadniczo uznaje się za nowoutworzone w okresie pierwszych 3 lat po rozpoczęciu działalności w danej dziedzinie.
- (57) Z drugiej strony pkt 13 wytycznych stanowi, że „w przypadku gdy zagrożone przedsiębiorstwo tworzy podmiot zależny, podmiot ten będzie, wraz z kontrolującym go zagrożonym przedsiębiorstwem, uważany za grupę i może otrzymać pomoc zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszym punkcie”.
- (58) W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania dochodzeniowego Komisja wyraziła wątpliwości co do faktu, czy NGP mogło być beneficjentem pomocy, ponieważ środki pomocy zostały przyznane SIMPE. Ponadto SIMPE jako nowoutworzone przedsiębiorstwo nie kwalifikowało się do pomocy na restrukturyzację w myśl powyżej cytowanego pkt 2.1. Komisja przeanalizowała jednak, czy te dwa przedsiębiorstwa łącznie nie mogły być uznane za grupę, a przez to za podmioty kwalifikujące się do pomocy.
- (59) SIMPE utworzono z NGP w kontekście restrukturyzacji zakładów polimeryzacji, na którą zostały przyznane przedmiotowe środki, a więc jest to przedsiębiorstwo zależne od NGP. Z drugiej strony NGP powstało w lutym 2003 r., a rozpoczęło działalność w marcu 2003 r., tj. na ponad trzy lata wcześniej niż została przyznana pomoc w maju 2006 r. Nie jest to więc przedsiębiorstwo nowoutworzone w myśl wspólnotowych wytycznych. Ponadto NGP wykazuje cechy charakterystyczne dla przedsiębiorstw zagrożonych: odnotowało straty w wysokości 29,68 mln EUR w 2003 r., ostatnim roku pełnej produkcji oraz straty w wysokości 17,87 mln EUR w 2004 r. W 2005 r. przedsiębiorstwo odnotowało jednak zysk w wysokości 5,27 mln EUR, wynikający w dużej mierze z przychodów nadzwyczajnych.

⁽¹¹⁾ Zob. pkt 4.4 wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej (zob. przyp. 7 powyżej).

- (60) NGP było ponadto akcjonariuszem większościowym SIMPE w momencie przyznania pomocy. Komisja podsumowuje więc, że NGP i SIMPE można uznać za grupę kwalifikującą się do pomocy w myśl wspólnotowych wytycznych.

6.4. Przywrócenie rentowności

- (61) Przyznanie pomocy zależy od zrealizowania planu restrukturyzacji, który powinien być realizowany jak najkrócej. Plan musi umożliwić przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa w rozsądnych ramach czasowych i na podstawie realistycznych założeń co do przyszłych warunków działania. Plan restrukturyzacji musi zawierać między innymi badanie rynku, a poprawa rentowności musi być przede wszystkim wynikiem wewnętrznych środków w nim przewidzianych (pkt 35 wytycznych).
- (62) Komisja uważa, że zmieniony plan restrukturyzacji, który odzwierciedla zmiany narzucone przez La Seda de Barcelona, spełnia wymogi wytycznych. Włochy przedstawiły badanie rynku, które wykazuje, że rynek polimerów do produkcji PET intensywnie się rozwija. Restrukturyzacja przewiduje zastosowanie odpowiednich wewnętrznych środków naprawczych w celu zaradzenia problemom, jakie występowały w przeszłości (przejście na nowy surowiec), połączonych ze znacznymi nowymi inwestycjami dokonanymi przez nowego właściciela, La Seda de Barcelona, co umożliwi SIMPE działalność na rynku polimerów na rynek PET, kontynuując dostawy do przedsiębiorstwa Fidion polimeru w stanie płynnym do zastosowań w przemyśle włókienniczym. Ponadto Włochy przedstawiły przewidywania optymistyczne, pesymistyczne i umiarkowane w zależności od zmian produkowanych ilości, które świadczą o tym, że przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa NGP i SIMPE przewidziane jest w rozsądnych ramach czasowych. W związku z powyższym Komisja uważa, że warunki w zakresie przywrócenia rentowności są spełnione.

6.5. Ograniczenie pomocy do minimum: udział faktyczny, pozbawiony elementów pomocy

- (63) Kwota pomocy musi być ograniczona do ścisłego minimum koniecznych kosztów restrukturyzacji, w zależności od wolnych zasobów finansowych przedsiębiorstwa i jego akcjonariuszy. Ponadto beneficjenci muszą mieć znaczący wkład w planie restrukturyzacji, pochodzący zarówno z ich środków własnych, jak i z zewnętrznych źródeł finansowania uzyskanych na warunkach rynkowych. W przypadku dużych przedsiębiorstw Komisja z reguły uznaje za odpowiedni wkład w wysokości co najmniej 50 %.
- (64) Z informacji dostarczonych przez Włochy wynika, że około 80 % kosztów restrukturyzacji jest finansowanych ze środków własnych grupy: w ten sposób spełnione są warunki, o których mowa w pkt 44 wytycznych.

6.6. Zapobieganie nieuchronnemu zakłóceniu konkurencji spowodowanemu udzieleniem pomocy

- (65) Aby zapewnić minimalizację negatywnych skutków dla warunków wymiany handlowej, tak, aby pozytywne efekty przeważały nad negatywnymi, należy wprowadzić środki wyrównawcze. W przeciwnym razie pomoc będzie uznawana za „sprzeczną z interesem wspólnym”, a tym samym za niezgodną ze wspólnym rynkiem (pkt 38 wytycznych).
- (66) Włochy proponują następujące środki wyrównawcze:
- SIMPE ograniczy roczną produkcję poliestrów na rynek PET do 110 tys. ton od dnia przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej pomoc do dnia 31 grudnia 2012 r.,
 - Włochy będą przekazywały Komisji informacje o rocznych ilościach poliestrów wyprodukowanych i sprzedanych przez SIMPE od końca lutego następnego roku do dnia 31 grudnia 2012 r.,
 - Włochy zobowiązują się ponadto nie przyznawać żadnego rodzaju pomocy państwa przedsiębiorstwom SIMPE i NPG ani jakiegokolwiek innemu przedsiębiorstwu lub działalności uruchomionych przez tą grupę, kontrolowanych przez nią lub należących do niej od dnia przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej pomoc do dnia 31 grudnia 2012 r.

- (67) Włochy wyjaśniły, że plan restrukturyzacji przewiduje, że NGP (lub następca SIMPE) całkowicie rezygnuje z udziału w rynku poliestrów w formie granulatu do zastosowań w przemyśle włókienniczym oraz z polimerów specjalnych, pozostawiając w ten sposób wolne 20 % udziałów w tym rynku. Ze swojej strony SIMPE spodziewa się osiągnąć 4 % udział w unijnym rynku PET.
- (68) Punkt 40 wytycznych stanowi, że „Środki muszą być proporcjonalne do zakłócających skutków pomocy oraz w szczególności do [...] względnego znaczenia przedsiębiorstwa na rynku lub rynkach. Powinny zostać wprowadzone w szczególności na rynku (rynkach), na których przedsiębiorstwo będzie miało znaczącą pozycję po restrukturyzacji”.

(69) W związku z powyższym Komisja zauważa, że głównym rynkiem dla SIMPE jest rynek poliestru przeznaczanego na rynek PET. Ponadto La Seda de Barcelona, które jest większościowym udziałowcem w SIMPE, jest jednym z największych europejskich producentów poliestrów przeznaczonych na rynek PET. Charakter pomocy powoduje więc znaczące zakłócenie konkurencji na tym rynku. Z tego powodu maksymalny poziom produkcji 110 tys. ton stanowi znaczące ograniczenie obecności na rynku w porównaniu z faktycznymi zdolnościami produkcyjnymi SIMPE w zakresie poliestru na rynek PET, które wynoszą 160 tys. ton rocznie. Równie znaczący, zważywszy na znaczny rozwój rynku PET jest fakt, że takie ograniczenie produkcji ma obowiązywać do 2012 r. Z badania rynku przedstawionego przez Włochy wynika, że popyt na ten produkt wzrósł w 2004 r. o 6,9% i że przewiduje się utrzymanie tej tendencji w kolejnych latach.

(70) Odnośnie do produkcji poliestrów w stanie płynnym, która będzie kontynuowana na liniach CP1 i CP2, zauważa się, że wytwarzane ilości tego produktu już zostały znacznie ograniczone w ramach restrukturyzacji ze 105 tys. ton rocznie do 60 tys. ton rocznie i że produkcja ta jest przeznaczona wyłącznie na dostawy do Fidion (dawniej Montefibre). Dodatkowe zmniejszenie zdolności produkcyjnych dla tego sektora byłoby nierealistyczne i mogłoby zagrozić rentowności przedsiębiorstwa.

(71) Komisja zauważa wreszcie, że Włochy zobowiązały się do nieprzyznawania jakiegokolwiek pomocy państwa przedsiębiorstwom SIMPE i NPG i jakiegokolwiek przedsiębiorstwu lub działalności uruchomionych przez tą grupę, kontrolowanych przez nią lub należących do niej od dnia przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej pomoc do dnia 31 grudnia 2012 r., aby uniknąć sytuacji, w której ewentualne zakłócenie rynku wynikające z niniejszej pomocy zwiększy się z powodu przyznania pomocy w przyszłości.

(72) W świetle powyższego Komisja uznaje, że środki wyrównawcze zaproponowane przez Włochy są wystarczające, by złagodzić negatywne skutki pomocy.

(73) Komisja podsumowuje, że pomoc państwa zgłoszona na rzecz NGP i SIMPE w celu realizacji planu restruktury-

zacji, o którym mowa powyżej, może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środki pomocy państwa w wysokości 20,87 mln EUR, które zostały przyznane przez Włochy na rzecz planu restrukturyzacji przedsiębiorstwa NGP/SIMPE są zgodne ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, o ile zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 2.

Artykuł 2

Włochy zobowiązują się do spełnienia następujących warunków:

- a) SIMPE ograniczy roczną produkcję poliestrów na rynek PET do 110 tys. ton od dnia przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej pomoc do dnia 31 grudnia 2012 r.;
- b) Włochy będą przekazywały Komisji informacje o rocznych ilościach poliestrów wyprodukowanych i sprzedanych przez SIMPE od końca lutego następnego roku do dnia 31 grudnia 2012 r.;
- c) Włochy zobowiązują się do nieprzyznawania pomocy państwa jakiegokolwiek rodzaju przedsiębiorstwom SIMPE i NPG ani jakiegokolwiek przedsiębiorstwu lub działalności uruchomionych przez tą grupę, kontrolowanych przez nią lub należących do niej od dnia przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej pomoc do dnia 31 grudnia 2012 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 lipca 2008 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji